

Ürgmere saladused

Pool miljardit aastat tagasi asus Eesti ala merepõhjas ning siin elasid ürgsed mereelukad ning taimed. Kas ja kuidas on see mõjutanud elu Eestis tänapäeval?

Koostajad: Kaupo Mets, Jaak Alekand

Eesmärk:

- Saada teadmisi ürgmere põhja ja sette kivimite kujunemisest;
- Mõista laamade triivi ja selle mõju looduses toimuvatele pikaajalistele protsessidele ning kliimamuutuste põhjuseid;
- Osata luua seoseid keskkonnatingimuste ning elustiku arengu vahel;
- Saada kogemus muutuva keskkonna iseloomustamisel;
- Saada teadmisi ürgmere ning Eesti maavarade vahelistest seostest;
- Saada teadmisi kivististe tekkest ning kivististe tähtsusest ürgmere arenguloo avastamisel;
- Saada teadmisi Läänemere arengust.

Sihtrühm: 5.-9. klass

Rühma suurus: kuni 25 õpilast

Kestus: kuni 1,5 tundi

Koht: Jääaja Keskuse ekspositsioon ja näitus „Müstiline ürgmeri“

Vahendid:

- Töölehed
- Kirjutamisalused ning –vahendid
- Kivistised ning kivimid
- *VR prillid

Tegevused

Sissejuhatus

Osalejatele tehakse sissejuhatus teemasse ning tutvustatakse tegevuskava. Osalejad jagatakse rühmadesse kasutades selleks erinevaid kivimeid, kivistisi jt temaatilisi vahendeid. Soovi korral võivad osalejad ka ise rühmad moodustada.

Teema arendus

Arutelu kliima tsüklilisusest Maal, selle põhjustest ning jääaegade esinemisest kliimamuutuste taustal. Sissejuhatus laamtektoonika protsessi, arutelu laamtektoonika kui protsessi toimumise põhjuste üle. Arutelu laamtektoonika protsessi ja Eesti kivimite vahel. Sissejuhatus erinevate kivimitüüpide tekkeloosse ning ürgmere temaatikasse.

Rühmatööd –

1. Settekivimid - Jääaja Keskuse II korrus.

Kuidas tekib liiv ja liivakivi? Miks tekib lubjakivi? Kuhu setted settivad? Miks on settekivimid kihilised? Erinevate kihtide vanus.

2. Elu ürgmeres - Jääaja Keskuse III korrus – näitus „Müstiline ürgmeri“

Elutingimused veekeskkonnas. Meri ja evolutsioon. Maismaalt tagasi merre.

3. Kivistised - Jääaja Keskuse II ja III korrus

Kuidas tekkisid kivistised? Sarnased loomad tänapäeval? Mida kivististest teada ei saa?

4. Läänemeri – Jääaja Keskus II korrus

Läänemere areng pärast viimast jääaega.

Kokkuvõte

Kokkuvõtted tehakse Jääaja Keskuses pärast rühmatööde teostamist. Igal rühma annab edasi enda nägemuse ning saadud teadmised tehtud rühmatööst. Arutelu käigus korratakse ning kinnistatakse õppeprogrammi käigus saadud teadmised.

** Teadmiste kinnistamiseks on programmi lõpus lisavõimalusena võimalik sukelduda ürgmere keskkonda VR prillide abil. NB! VR prillid ei ole kasutatavad programmi osana ning seetõttu tuleb nende kasutamine tellida eraldi.*

Seos õppekavaga

Loodusõpetus II kooliaste

2.1.6.3. Elu mitmekesisus Maal.

Keskkonnatingimused Maal. Keskkonnatingimuste muutumine. Elu areng Maal.

Geograafia III kooliaste

2.3.4.6. Veestik

2.3.4.8. Euroopa ja Eesti geograafiline asend. Pinnamood ning geoloogia.

2.3.2.14. Euroopa ja Eesti põllumajandus ning toiduainetetööstus.